Kijk ook op Facebook en website van Arnhem-West

Wijkkrant voor Arnhem-West

LangsRijn&Rails

Jaargang 44 nr. 4 • September 2019 • oplage 2.600 exemplaren

15 september WIJKFEEST

foto : Peter vd Graaf

29 september DUURZAME ZONDAG

foto : José Juten

26 september BUURTAVOND

foto : Peter vd Graaf

Colofon

Redactie
Anne Luchies, Alex Hanssen, José Juten, Peter van der Graaf, Nienke Jongsma, Emma Bijl
eindredactie Hadewych Martens
opmaak Peter van der Graaf, Emma Bijl
drukwerk Coers & Roest

Redactieadres
wijkkrant@arnhemwest.nl

Klachten over de bezorging?
Bel, schrijf of mail het aan de redactie.

Extra exemplaren
zijn verkrijgbaar bij Vonk

Kijk ook eens op de vernieuwde Website en facebook-pagina van Arnhem-West. Daarvandaan is de wijkkrant is ook digitaal te bekijken.

Arnhem West

Aanlevering kopij

Kopij voor de volgende Langs Rijn en Rails graag inleveren vóór **23 oktober2019**.
Bezorging rond **23 november 2019**.

De redactie behoudt zich het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Team Leefomgeving
(Ook Aanvraag bijdrage uit het wijkbudget)
- Els van Outvorst, 026-377 3440
  els.van.outvorst@arnhem.nl

(Sociaal) Wijkteam ArnhemNoordWest
- Anneke Reit, 06 1067 1751
  anneke.reit@wijkteamsarnhem.nl
- Jolanda van Galen,06 1085 2774
  jolanda.van.galen@wijkteamsarnhem.nl

Gebiedsagenten
- Remco Boshuizen, 0900 8844
  remco.boshuizen@politie.nl
- Tom Wissink, 0900 8844
  tom.wissink@politie.nl
  instagram: @wijkagent_arnhem_west

IN DE BOCHT

Een plotseling hard remmende auto doet me verschrikt opkijken van het scrabblebord op de tuintafel en ondanks de net ingevallen schemering zien wij door het gebladerte van de heg dat ook een tweede auto is gestopt, precies in de bocht. Portieren worden opengegooid en ik houdt mijn adem in want nog geen vier weken geleden begon zo een ordinaire scheldpartij die bijna uitliep op een straatgevecht.

'Mafkees' werd er toen vanuit het opengedraaide raampje van een grote zwarte terreinwagen geroepen naar de bestuurster van de eerste auto, 'wie stopt er nou in de bocht!' Het razen ging even door en we hoorden de vrouw antwoorden dat ze 'hier gewoon moest zijn'.

De man bleef echter doorschelden waarop de vrouw uitstapte en op zijn wagen aflopend ook haar zegje deed. Twee toevallige wandelaars met hond namen het voor haar op en er werd heen en weer geschreeuwd over 'je laten nakijken' en 'vrouwen aan het stuur.' De man begon te toeteren dat hij er langs wilde en toen ik naar de weg liep met de bedoeling de gemoederen te bedaren, zag ik dat de vrouw een foto van zijn nummerbord nam. Misschien omdat er inmiddels al heel wat buren waren komen kijken wat er aan de hand was, koos de man eieren voor zijn geld en droop af maar niet nadat hij ook een foto van haar nummerbord had genomen.

'Nee hij leeft nog!' hoor ik nu een kinderstem opgetogen roepen en een vrouwenstem antwoordt: ach, hij is helemaal opgerold. De inzittenden van de tweede auto zijn ook uitgestapt en komen er bij staan. Er wordt overlegd; 'Hoe krijgen we hem... Wacht maar' zegt de bestuurder van de tweede wagen terwijl hij naar zijn kofferbak loopt en daar iets plats uithaalt. 'Hupsakee, gelukt' hoor ik nog en wanneer iedereen weer terugloopt naar zijn zitplaats, wordt de chauffeur van de derde wagen die ondertussen aan is komen rijden en nieuwgierig met zijn hoofd uit het raampje hangt, ingelicht: 'ah, een egel', zegt hij, 'én....heeft hij het gered?' Op het bevestigende antwoord zegt hij: 'mooi'.

Jet

advertentie

ACTIE in Arnhem-West

foto : Peter van der Graaf

Paul Freriks
collecteert voor het Gehandicapte Kind

Als je een rubriek hebt over wijkbewoners die actief zijn om de wereld een beetje mooier te maken, dan mag 'de collectant' natuurlijk niet ontbreken. We kennen allemaal wel goede doelen waarvoor gecollecteerd wordt en minstens zoveel wijkbewoners die met een bus in de hand aanbellen. Petje af voor hen allemaal. Ik interview uiteindelijk Paul Freriks, omdat hij voor het tiende jaar collecteert. De jubilaris gaat langs de deuren voor het Gehandicapte Kind.

"HET GELD KOMT GEGARANDEERD TEN GOEDE AAN HET DOEL"

Paul is begonnen met collecteren omdat hij altijd al sympathie had voor de mensen die geheel vrijwillig geld ophalen voor een goed doel. Welk doel maakte hem niet eens zo veel uit. Met zijn keuze is hij uiteindelijk nog steeds tevreden.
Het Gehandicapte Kind wil een samenleving waarin kinderen en jongeren met en zonder beperking vanzelfsprekend sámen leven. In Nederland zijn veel drempels waardoor kinderen en jongeren met een beperking niet gewoon kunnen meedoen. Ze gaan bijvoorbeeld vaak naar aparte scholen, de speeltuin is voor hen niet toegankelijk, evenmin als de sportclub. Met de projecten die de NSGK ondersteunt worden deze kinderen en jongeren geholpen om de samenleving toegankelijker te maken.

Ook in onze wijk ondersteunt het Gehandicapte Kind projecten. Zo is er in 't Huukske jaarlijks een musicalclub voor kinderen met en zonder beperking. Het betreft een voortzetting van de integratie-musicals die al tientallen jaren op Klimmendaal plaatsvonden en waaraan heel wat wijkkinderen hebben deelgenomen.

Paul krijgt doorgaans twee of drie grote straten toebedeeld en gaat altijd een tweede keer langs, om de mensen die er de eerste keer niet waren alsnog te bereiken. De voorkeurstijd is rond het avondeten want dan zijn de meeste mensen thuis. Het scheelt gegarandeerd als er gecollecteerd wordt door een wijkbewoner. De mensen kennen je dus er is meteen soort klik. Het valt Paul op dat mensen die het niet zo breed hebben vaak meer geven dan anderen. Bij yuppen, hoog opgeleide jongeren met een goed betaalde baan, vangt hij regelmatig bot. Die staan dan 'kritisch gereserveerd' tegenover het goede doel. 'Jammer', zegt Paul. 'Het geld komt gegarandeerd ten goede aan het doel'. Leuk vindt hij het als ouders hun kinderen geld in de bus laten gooien. 'Jong geleerd is oud gedaan!'

Paul heeft nog een tip: Leg op een vaste plek een potje of portemonneetje neer met wat euro's. Dan hoef je geen geld te zoeken als er onverwacht wordt aangebeld. Graag niet te veel kleingeld, want dan wordt de bus uiteindelijk erg zwaar. Het Gehandicapte Kind heeft samen met andere fondsen geëxperimenteerd met bussen met een pinmogelijkheid, maar de kosten voor gebruik van deze bussen bleken veel te hoog.
Gelukkig staat er dit jaar een QR-code op de legitimatie van iedere collectant, die je kunt scannen met de betaalapp (van Knab, Rabobank, ING en ABN AMRO) op je telefoon. Je kunt dan direct en anoniem doneren, ook als je geen contact geld in huis hebt.

Tot slot vertelt Paul graag wanneer de collecte voor het Gehandicapte Kind dit jaar plaats vindt. Dat is van 11 tot en met 16 november. Hij heeft die week al lang in zijn agenda gezet. Legt u de euro's tegen die tijd klaar?

Paul heeft mij zo enthousiast gemaakt dat ik zelf ook aan de slag ga voor het Gehandicapte Kind. Heeft u ook zin om in onze eigen wijk te collecteren voor de NSGK? Neem dan even contact met me op: AlexNSGK@gmail.com

AH

ONTWIKKELINGEN **rond de Koepel**

foto's: Peter van der Graaf

Er zijn de laatste tijd heel wat ontwikkelingen rond de Koepel. Helaas lukte het de redactie van de wijkkrant wegens omstandigheden niet om in de vorige editie van die ontwikkelingen verslag te doen. Hierbij alsnog een inhaalslag.

In 2018 werd de voormalige Koepelgevangenis van het Rijk overgenomen door twee vastgoedbedrijven, Ter Steege Gebiedsontwikkeling en Explorius Vastgoedontwikkeling. Rond de Koepel werken zij samen onder de naam NEST Ontwikkeling. Voordat het complex werd verkocht had de buurt al samen met het Rijk een nota opgesteld met uitgangspunten voor het terrein en de gebouwen, die als leidraad dienden voor de plannen. De monumentale gebouwen blijven staan: de Koepel oftewel het cellengebouw, de Kapel, het Dienstengebouw, het Poortgebouw met de torens, het Administratiegebouw en de muren die om het terrein staan. Alle andere gebouwen worden afgebroken. Op het vrijgekomen terrein komen woningen en appartementen.
De monumentale gebouwen zijn intussen doorverkocht aan de European Hospitality Management (EHM) Group en krijgen een hotel- en horecafunctie.

NEST Ontwikkeling en EHM-Group willen graag dat buurtbewoners meedenken over de plannen. Van Lombok werden de bewoners tussen Utrechtseweg, Oranjestraat, Zuidelijke Parallelweg en Diependalstraat uitgenodigd en van Heijenoord de bewoners van de Heijenoordseweg, Gentiaanstraat en Callunastraat.

Op 8 mei vond de eerste participatieavond plaats met maar liefst 80 geïnteresseerde buurtbewoners. Op grote panelen werden de plannen uitgelegd.
Links en achter op het terrein komen koopwoningen, rechtsachter koopappartementen. De huizen en appartementen worden zo hoog dat ze vanaf de straat niet of nauwelijks te zien zullen zijn. Op de Wilhelminastraat komen links van de ingangspoort ook nog woningen en rechts van de poort appartementen.
De koopprijzen zijn nog niet bekend, wel komen er verschillende types en afmetingen. De woningtypes zullen in ieder geval een aanvulling zijn voor de wijk, geen boven- en benedenwoningen. De stijl van de nieuwbouw wordt waarschijnlijk een contrast met de monumentale gebouwen en zeer eigentijds.
Tussen de nieuw te bouwen woningen en de Koepel komt veel groen. Er is aandacht voor duurzaamheid door zonnepanelen, oplaadpunten voor elektrische auto's en infiltratie van regenwater.
In de muur komen verschillende openingen, zowel voor autoverkeer als voor voetgangers. De toekomstige bewoners parkeren op het eigen terrein langs de muur. Voor de bezoekers van de horeca komt er een parkeergarage rechtsvoor op het terrein.
Op het pleintje achter de poort komen mogelijk een bakker, terras en kapsalon.
De horecafunctie van de monumentale gebouwen betreft een hotel, restaurant, sportvoorzieningen en vergaderruimtes. Het idee is om hotelkamers te maken van meerdere cellen, bijvoorbeeld van drie cellen twee kamers, met in de middelste cel twee badkamers. Hoogstwaarschijnlijk wordt midden in de grote Koepel ook nog gebouwd in verband met het rendabel maken van de vierkante meters én het verbeteren van de akoestiek.
De buurtbewoners konden na de uitgebreide informatie hun ideeën en opmerkingen kwijt op Post-its.

Tijdens de tweede participatie-avond op 3 juni werd dieper ingegaan op woningtypes, bouwhoogtes, parkeren, ontsluiting en verkeer, mede naar aanleiding van reacties van de eerste avond. Door middel van ronde-tafelgesprekken werd iedereen in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen en te reageren. Deze avond werd door zo'n 35 mensen bezocht, grotendeels direct omwonenden.

Maandag 2 september was de derde participatie-avond. Omdat deze wijkkrant op dat moment al bij de drukker lag, kunnen we over deze avond in dit artikel niets zeggen. Maar als het goed is, is op de wijksite en Nextdoor informatie te vinden. In ieder geval zou er worden ingegaan op de landschappelijke invulling en duurzaamheid.

AH

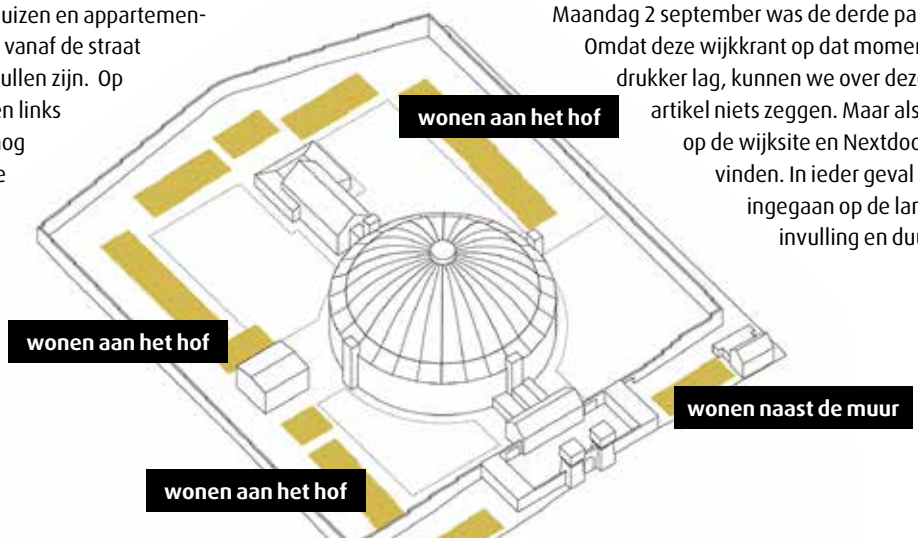

Lombok in de aandacht

Op de donderdagen 19 en 26 september en op 3, 10 en 17 oktober staat er een partytent schuin tegenover de SPAR in Lombok.
Speciaal voor bewoners uit de wijk is er deze tijdelijke ontmoetingsplek.
Een plek waar ideeën kunnen ontstaan, een plek van verbinden, activiteiten in gang zetten....

Op een gezellige en laagdrempelige manier een kopje koffie (of thee) drinken en je verhaal kwijt kunnen over het mooie van de wijk, of wat je mist in de wijk, mogelijkheden en wat we samen in beweging kunnen zetten.

De strippenkaart ligt in de supermarkt, bij Buurtwinkel Vonk en bij 't Huukske. Op het grote wijkfeest zondag 15 september liggen ze ook klaar.

Komt allen!
De koffie is gratis.
We staan er van 11 tot 15 uur.

SELFIE met een luchtje

Heb je een hond en ruim je netjes de poep op met behulp van een plastic zakje?
Stuur dan een foto van je hond met jezelf en het zakje (mag gewoon leeg zijn) naar wijkkrant@arnhemwest.nl. In de volgende aflevering van de rubriek 'Actie in Arnhem-West' worden dan alle foto's geplaatst, om te laten zien hoe het hoort: hondenpoep gewoon opruimen!

DE GRIJZE GIDS:

In de 'De Grijze Gids, spot op Oud-Heijenoord', een nota uit januari 1983 met allerlei knelpunten uit Oud-Heijenoord, is te lezen dat bewoners van Heijenoord toen al vreesden voor verkeersoverlast en voor de toekomst van de kleine middenstanders in de wijk door de komst van een grote supermarkt en een aantal meubelzaken op het terrein naast het voormalige veilinggebouw aan de Amsterdamseweg. De ingang van de vroegere supermarkt Ebbers was destijds nog aan de Frombergstraat. Later is de ingang van Ebbers -werd Super de Boer- verplaatst naar de Amsterdamseweg.

AL

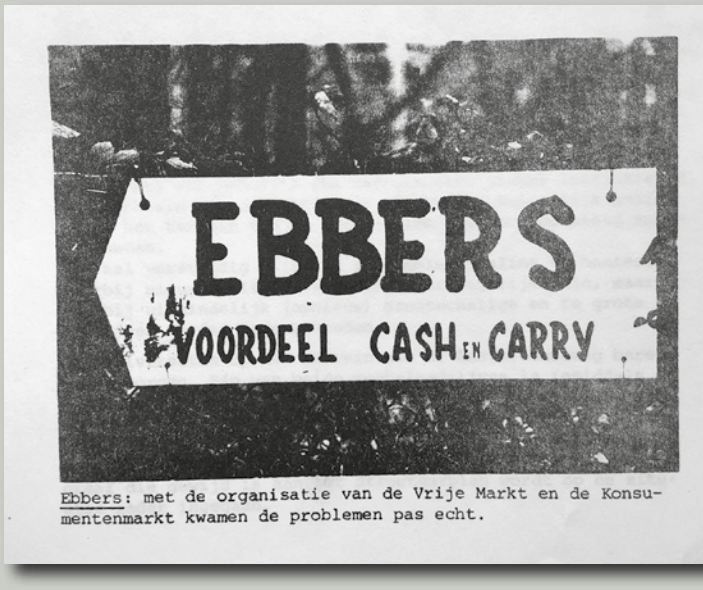

Ebbers: met de organisatie van de Vrije Markt en de Konsumentenmarkt kwamen de problemen pas echt.

VRIJE plakplaats

'Cilindrische aanplakzuil met helm'. Zo staat de reclamezuil op de hoek Nassaustraat – Oranjestraat omschreven in het register van de Rijksdienst voor Monumentenzorg. De zuil, die dateert uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, hoort bij de ontwikkeling van de wijk Lombok en is altijd al voor reclame-uitingen bedoeld geweest.

Versierd met acanthusbladeren en een bol vormt de zuil met zinken kroon een sierlijk, monumentaal geheel. Tenminste, normaliter wel. Regelmatig wordt echter de kroon beschadigd door vrachtwagens die er tegenaan rijden. De kroon wordt dan verwijderd voor restauratie en dan kijk je een hele tijd aan tegen een cementen paal waarvan niemand de waarde kan zien. De laatste keer duurde het traject van gemeente naar restaurateur en uiteindelijke terugplaatsing zo'n anderhalf jaar. Sinds half juli zit de kroon weer waar hij hoort. De restauratie is gedaan door smederij Oldenhave uit Vorden. Dat we nog maar lang van dit fraaie monument mogen genieten.

AL

10 JAAR wijkfeest

Zondag 15 september is het jaarlijkse wijkfeest in Arnhem-West. De formule is bekend: veel kramen, veel muziek, veel activiteiten, veel feestvierende mensen. Als organiserende commissie werden we een beetje nostalgisch en we vroegen ons af: 'Hoe vaak is het wijkfeest al in deze vorm gevierd?'

Al heel wat keren, zoveel is zeker. Na enig nadenken, terugrekenen en herinneringen ophalen, concludeerden we dat het dit jaar zomaar eens de 10e editie zou kunnen zijn. Maar niemand die het zeker wist. Zijn er nog wijkbewoners met een goed geheugen die het antwoord wel weten?

Wat wij wel zeker weten is dit:

110 kramen

Op het wijkfeest zullen 110 kramen verspreid staan over de Oranjestraat, Nassaustraat en aanpalende kleine straatjes. En niet één kraam is hetzelfde. Bij de ene kraam kunt u eigen gemaakte knutsels bewonderen, bij de andere leuke spulletjes kopen uit andermans boedel, bij een volgende kraam kunt u zich te goed doen aan zelfgemaakte lekkernijen, of u laten informeren over wijkactiviteiten. Kortom, lekker slenteren en snuffelen, maar vooral ook lekker bijkletsen met iedereen die u voor en achter de kramen tegen komt.

10 kinderactiviteiten in en rondom 't Huukske

In en rondom 't Huukske wordt het elk jaar gezelliger. En er is van alles te doen voor de jongere wijkbewoners. Er is een workshop emmer-trommelen in de ochtend, en een circusworkshop in de middag. Er zijn diverse optredens, er wordt geschminkt en de scouting is aanwezig met diverse activiteiten. Natuurlijk is er ook een springkussen.

110 verschillende muzikanten

Een Arnhem-West wijkfeest is geen wijkfeest zonder veel muziek van eigen bodem. Op de twee podia – één in de Oranjestraat, één op het Nassauplein – zorgen tal van muzikanten voor sfeer en gezelligheid. Sommige bands zijn voor de gelegenheid gevormd, andere treden op in vaste formatie. Er zijn duo's, bands, big-bands en orkesten. 'Maar 110 verschillende muzikanten ...?', zult u zeggen. 'Zo veel, en allemaal van eigen bodem?'

Ja, zo veel en van eigen bodem. Kom kijken, kom luisteren, kom tellen.

De definitieve programma's met aanvangstijden van de twee podia en het programma van 't Huukske zullen op diverse plaatsen opgehangen worden zodat u geen enkel optreden of activiteit hoeft te missen. Wat u zeker ook niet moet missen is de afterparty op het Nassauplein met de onvolprezen band SoulXtension. Als tussen 16:30 en 17:00 uur de kramen worden opgeruimd en afgebroken, kan iedereen zich verzamelen op het Nassauplein en gaat het dak eraf!

De werkgroep: Andries Palmboom, Hans Vonk, Jolanda Konings, Anita van Hoof, Lisette van der Weijde, Arjanne Boekhout, Bas Zuidwijk en Rudo Slager

WAMV

Dit jaar begint de WAMV al om 11.30 uur met het optreden. Dat is dus een half uur eerder dan voorheen.

Om 11 uur is een workshop emmertrommelen in 't Huukske. Gratis en voor alle leeftijden. Na een half uur oefenen gaan we samen met de WAMV optreden!

Arnhem West?

15 september 2019

Tijden Wijkfeest

10:00 Start markt

11:00 Start programma 't Huukske met workshop emmer-trommelen voor jong en oud. Na een half uur oefenen treden de emmertrommelaars op samen met de WAMV op het Nassaupodium. Voor overige activiteiten zie Programmering hieronder.

11:30 Start programma Oranje podium en Nassaupodium. Voor overzicht van bands, zie programmering hieronder.

16:30 Sluiting markt. Opruimen kramen; kramen worden opgehaald

17:15 Afterparty met SoulXtension op het Nassauplein

18:30 Sluiting

Programma

Oranje podium
Voyant
Mariannesque
Steel Company West
Ruwe Bolster
Ben & Friends
Nul26

Nassau podium
WAMV
Big Bounce Band
Magical Mystery
Beperkt Houdbaar
Babarum
Toby Houben
SoulXtension

't Huukske
Workshop emmer-trommelen
Circus-workshop
Schminken
Scouting
Springkussen
Wijkkoor Cantalot

foto's: Peter van der Graaf

Wijkfeest in en om 't Huukske

In en om 't Huukske is er een GROOT feest voor de (kleine) kinderen. Er valt weer van alles te doen en te ontdekken. Natuurlijk is er het bekende springkussen, en zijn ook de workshops emmer-trommelen en het kinder-circus weer van de partij. De Scouting komt 'stokbrood' bakken, er wordt vakkundig geschminkt en nog veel meer! En terwijl de kleintjes zich vermaken, kunnen de 'volwassen kinderen' genieten van een drankje, een hapje van kookclub Prins Heerlijk" en de klanken van koor Cantalot.

Tot Zondag!

KUNSTMETMEKAAR op het wijkfeest

Kunstobjecten voor op straat

Het is niet alleen belangrijk dat mensen met en zonder zorgachtergrond elkaar ontmoeten door middel van het maken van kunst, het is ook leuk als zoveel mogelijk mensen kunstzinnig bezig zijn. Van Kunst met een hoofdletter K tot creatieve activiteiten als breien, haken, vilten, stempelen, enzovoort. Tenminste ..... dat vinden we bij KUNSTMETMEKAAR.
Daarom willen we voor de komende editie van KUNSTMETMEKAAR op zondagmiddag 16 februari zoveel mogelijk wijkbewoners inschakelen bij het maken van kunstobjecten voor op straat. Welmoed Glasz, Trijnie Anema en Monique Hendriks hebben samen geweldige ideeën uitgewerkt. In willekeurige volgorde: mega groot weef/borduurwerk, kronkelarmen met handjes en giga lampions. Uiteraard allemaal gemaakt van weerbestendige materialen.

We roepen wijkbewoners op om de komende maanden met 'je eigen kluppie', van kaartclub, zangkoor tot schoolklas, zo'n groot object te maken. Wij zorgen voor tekst en uitleg. Ook zijn we op zoek naar materialen, zoals grote lampenkappen, fietswielen, lakens en gekleurde T-shirts.
Tijdens het wijkfeest op 15 september gaan we al aan de slag met een aantal kunstobjecten, in de voetbalkooi achter het clubhuis van de WAMV. Zin om mee te doen of gewoon te komen kijken? Van 14.00 tot 16.00 uur ben je van harte welkom. Gezellig!

Voor meer informatie en vragen:
www.kunstmetmekaar.nl en info@kunstmetmekaar.nl

De Slag om Arnhem

foto: Peter van der Graaf

In september 2019 is het 75 jaar geleden dat de Slag om Arnhem en de evacuatie van alle Arnhemse inwoners plaatsvond.

Lombok

Hilde Kunze woont sinds 1956 in de Hertshoornstraat. Daarvóór woonde ze in haar geboortehuis aan de Utrechtseweg, de toenmalige frontlinie. We kennen het huis allemaal: de voormalige garage, vóór de nieuwe supermarkt in aanbouw.

Foto uit 1938 van het huis waar Hilde woonde.

Hilde vertelt me haar verhaal aan een tafel waarin de sporen van kogelgaten nog te zien zijn. 'Voor de oorlog was het een prachtig huis. We woonden op de bovenste verdieping. Mijn moeder liet de poes door middel van een mandje uit het raam naar buiten. Van de oorlog kan ik me onder andere herinneren dat een koerier met motor zwaargewond op straat lag. We mochten hem niet helpen omdat het een Duitser was. Toen de gevechten in volle gang waren moesten we schuilen in de kelder van ons huis totdat we moesten vluchten, van kelder naar kelder, de Oranjestraat omhoog. Op 25 september 1944 moesten alle Arnhemmers op bevel van de Duitse Wehrmacht evacueren. De Duitsers waren bang dat de burgers anders in de weg zouden lopen of de geallieerden zouden helpen. Bij de evacuatie gingen we naar Barneveld en Nunspeet. Toen we terugkeerden was het pand onbewoonbaar. Maar mijn vader repareerde zelf het dak en ruimde al het puin. Tot 1956 hebben we er met veel plezier gewoond.'

In 2013 bezocht Hilde het Airborne Museum Hartenstein in Oosterbeek. Op een luchtfoto van de Utrechtseweg zag ze een pijltje boven haar geboortehuis staan. Conservator Berry de Reus was graag bereid uit te zoeken wat het pijltje betekende: 'In de nacht van 18 op 19 september 1944 vond in de kelder van de garage op nummer 154 een belangrijke bespreking plaats voor de opmars naar de Rijnbrug, de volgende dag. Hieraan namen luitenant-kolonel Dobie, commandant 1e Parachute Bataljon, Luitenant-kolonel McCardie, commandant van het 2e Bataljon South Strafforshire Regiment en luitenant-kolonel Lea, commandant van het 11e Parachute bataljon deel.' Het overleg leverde helaas niet de gewenste resultaten op. De poging van de Britten om de Rijnbrug in te nemen mislukte een dag later. Mede daardoor werd Nederland boven de rivieren nog niet bevrijd en volgde de hongerwinter.

Foto van Duitse fotograaf, gemaakt op 19 september nadat de doorbraak van de Britten naar de brug mislukt was.

1944

Ook in Arnhem-West is flink gevochten. Een aantal bewoners in onze wijk weet daar nog alles van.

foto: Peter van der Graaf

Heijenoord

Christel Benter-de Bruin woont al sinds 1938 in de Hertshoornstraat. Twee jaar later begon de oorlog. Duitse soldaten trokken onder andere via Arnhem naar de Grebbeberg. Ze ziet nog zo een Duitse soldaat op de Noordelijke Parallelweg een pot jam leeg lepelen.

Tijdens de oorlog woonde 'Ome Frans uit Amsterdam' bij het gezin in. Pas later begreep Christel dat het ging om Jacob Looper, een ondergedoken Joodse kennis uit Arnhem. Christel zegt: 'Je voelde als kind al die spanning'. Een jonge buurvrouw die net een baby had gekregen werd samen met een andere wijkbewoner opgepakt door de Duitsers in verband met valse bonnen. Christel's moeder kreeg het voor elkaar dat de bezetters de buurvrouw lieten gaan, door de Ortskommandant en de Sicherheitsdienst tegen elkaar uit te spelen. De andere wijkbewoner werd helaas gefusilleerd. Een andere jongeman die opgepakt was bij een razzia werd door haar vader gered uit de handen van de Duitsers door het ophangen van een blufverhaal.

Zondag 17 september 1944 begon de slag om Arnhem en dat herinnert zij zich als de dag van gisteren. 'We speelden buiten en hoorden en zagen veel vliegtuigen. We werden naar binnen geroepen want het spoorwegemplacement, waar veel Duitse treinen stonden, was al eerder beschoten vanuit de lucht. Even later zag het boven de huizen en boven Mariëndael zwart van de dalende parachutisten. Ook in Oosterbeek waren parachutisten geland, die trokken over de Utrechtseweg en door Lombok richting Rijnbrug. Afwisselend liepen er Engelse en Duitse soldaten door de straten. De Hertshoornstraat hield in die tijd op bij nummer 29 en 30, daarna begon een akker. Dat jaar groeiden daar spruiten. De soldaten camoufleerden zich met koolbladen en gingen tussen de stronken liggen om richting spoor te schieten. Twee dagen later stond er ineens een groot Duits kanon naast de muur van de buren, een Dikke Bertha, die richting Oosterbeek schoot. Al snel werd de aanval beantwoord met granaten. De Noordelijke Parallelweg en het spooremplacement lagen bezaaid met dode militairen. De slaapkamers van ons huis werden totaal vernield. De buitenmuur vertoonde een groot gat, de tussenmuur was een enorm spinnenweb van scheuren. Daarom bivakkeerden we enkele nachten in de kelder van de buren, onze eigen kelder was voor een gezin met vijf kinderen plus ome Frans te klein. Toen er nog meer voltreffers volgden in de Hertshoornstraat vertrok ons gezin op 22 september, dus nog vóór de evacuatie, samen met de buren naar Schaarsbergen. Vervolgens trokken we verder via Otterlo, Barneveld en Ermelo om uiteindelijk te belanden op een boerderij in Telgt aan het IJsselmeer. Het was een lange en barre tocht met onderdak in scholen, waar we op stro sliepen. Onze ouders reden op de fiets, maar moesten lopen toen de fietsen ingevorderd werden. De kinderen werden vervoerd in een witgekalkte bus van het Rode Kruis. Gelukkig bleven we als gezin bij elkaar. Bij terugkeer na de evacuatie bleek vrijwel de hele Bremstraat verwoest. De kelders waren gapende gaten, waarin ik met mijn broertje en zusjes speelden. Gevaarlijk, maar wel spannend. Na een paar weken werden de muren door bouwvakkers omver getrokken en werden de kelders dichtgemetseld. De opbouwjaren gingen van start.'

Kapot geschoten Tormentilstraat.

AH

Christel in 1938 met broer en buurjongen in de Hertshoornstraat.

NIEUWE VORMEN van wijkdemocratie

Enquête PanelWest

De werkgroep Wijkdemocratie heeft in samenwerking met de Gemeente in juni een enquête gehouden onder de leden van PanelWest, het digitale platform van Arnhem-West, over de rol die het panel zou moeten vervullen in de wijk. 129 panelleden hebben de vragenlijst volledig ingevuld, 69% van het huidige aantal leden. Allen hebben intussen een uitgebreid verslag gekregen van de enquête. Hierbij een korte samenvatting.

Op de vraag wat belangrijke onderwerpen zijn om vragen over te beantwoorden, werden bovenal genoemd: verkeer verbeteren en duurzaamheid bevorderen.
Op de vraag wat de rol zou moeten zijn van het panel was het antwoord van het merendeel: een adviserende rol.
Bijna de helft van de ondervraagden vindt dat er geen doorstart moet komen van het Wijkplatform, een derde vindt van wel.
De meerderheid van de panelleden vindt dat het panel een rol moet krijgen bij het aanvragen voor het buurtbudget, maar vindt dat dat alleen moet gebeuren voor een groter bedrag, bijvoorbeeld boven de €500.

PanelWest
ARNHEM-WEST
Aanmelden kan op:
wijkdemocratie@arnhemwest.nl

Alle bewoners van Arnhem-West ouder dan 15 jaar kunnen zich nog steeds opgeven voor PanelWest. Ze krijgen dan regelmatig vragen over plannen voor de wijk. Die beantwoord je simpel met je telefoon of computer.
Geef je alsnog op, stuur een mailtje naar wijkdemocratie@arnhemwest.nl. Zet in het onderwerp of het bericht dat je mee wilt doen. Dat is alles.

WERKGROEP WIJKDEMOCRATIE

Vraag uit de wijk

Eén van de vragen uit de wijk was of er bij de bushalte aan de Utrechtseweg voor de Hulkesteinflat een zijwand geplaatst zou kunnen worden. De vraag is doorgespeeld naar Ruimtelijke Ordening. Zij hebben de situatie ter plekke bekeken en zijn tot de conclusie gekomen dat het niet mogelijk is. Dit heeft te maken met de beperkte ruimte op de stoep waardoor mensen over de straat het bushokje zouden moeten benaderen. Met rollators en kinderwagens zou dit een gevaarlijk situatie kunnen opleveren.

foto: Peter van der Graaf

Parkeren
Brouwerijweg en aangrenzende straten

Brouwerijweg
In mei is op initiatief van een aantal bewoners van de Brouwerijweg een enquête over het parkeren gehouden onder de bewoners van genoemde straat. Ze werden daarbij ondersteund door Caroline Baarschers van Team Leefomgeving Noord-West. De bewoners hebben namelijk veel last van het grote aantal geparkeerde auto's. Waarschijnlijk zijn die vaak van mensen die niet in de wijk wonen, maar echt goed onderzocht is dit niet. De Brouwerijweg grenst aan het gebied waar betaald parkeren geldt (het gebied tussen de Bovenbrugstraat, de Amsterdamseweg en de Noordelijke Parallelweg) en het is een klein stukje lopen naar het station. De initiatiefnemers zijn voorstander van het betaald parkeren, met een vergunning voor de bewoners. Liefst 83 procent van de geënquêteerden heeft gereageerd en daarvan bleek 72 procent vóór het invoeren van betaald parkeren te zijn. Het Team Leefomgeving gaat het College en de Raad daarom voorstellen het betaald parkeren-gebied uit te breiden met de Brouwerijweg.

Aanliggende straten
In juni kregen de bewoners van de aangrenzende straten tot en met de Pompstraat een informatiebrief van het Team Leefomgeving met tekst en uitleg over de situatie in de Brouwerijweg en de aankondiging van een enquête om te onderzoeken of de aangrenzende straten ook interesse hebben in betaald parkeren. Dit omdat niet kan worden uitgesloten dat automobilisten van buiten de wijk een straat zouden opschuiven als er op de Brouwerijweg betaald moet worden. Half juli werd het resultaat van de enquête per brief bekend gemaakt aan de bewoners. Liefst 76 procent bleek tegen invoering van betaald parkeren te zijn.

Werkgroep
Omdat er signalen zijn over parkeeroverlast in dit aansluitende gebied, is er op verzoek van een aantal bewoners een overleg geweest met het Team Leefomgeving. Er is afgesproken dat de Gemeente in oktober 2019 een onderzoek naar de parkeerdruk en de herkomst van de parkeerders (wijkvreemd verkeer of bewoners) laat doen. Ook wordt in de gaten gehouden hoe de parkeerdruk zich ontwikkelt na invoering van betaald parkeren aan de Brouwerijweg. Er komt een werkgroep van bewoners en ondernemers die met ondersteuning van het Team Leefomgeving gaat onderzoeken of de parkeeroverlast op een andere manier kan worden verminderd dan met betaald parkeren. De werkgroep zal uiteraard de inzichten meenemen die al eerder in de wijk zijn verzameld. In 2020 wordt dan een bijeenkomst georganiseerd over

1) de uitkomsten van het parkeeronderzoek
2) de gevolgen van de invoering van betaald parkeren op de Brouwerijweg voor de aangrenzende straten
3) de voorstellen van de werkgroep om de parkeeroverlast te beperken.

Wilt u meedoen aan de werkgroep of heeft u vragen? Mail dan naar het Team Leefomgeving Noord-West (noord-west@leefomgevingarnhem.nl)

AH

OPEN DAG EN PROEVERIJ buurtwijngaard de Klingelberg

Op zondag 15 september van 14.00-17.00 uur vindt de jaarlijkse Open Dag & Proeverij van Wijngaard de Klingelberg plaats. De wijngaard is een buurtactiviteit in Hoogstede Klingelbeek, gedragen door een tiental enthousiaste buurtbewoners en bestaat inmiddels 20 jaar. We vieren dit jubileumjaar met een bijzonder aanbod, namelijk de Jubileumdoos, waarin 2 flessen rood (Regent), 2 flessen wit (Bianca & Johanitter) en 2 flessen rosé zitten.

Natuurlijk kunnen de wijnen ter plekke geproefd en uiteraard ook afzonderlijk per fles gekocht worden.
Over smaak en kwaliteit valt te twisten, maar feit is dat de Klingelbergwijnen bij landelijke concoursen al enkele malen in de prijzen zijn gevallen. En een echte fles Klingelberg is natuurlijk ook een bijzonder en origineel cadeau.
De Open Dag is inmiddels een bekende en gewaardeerde schakel in de jaarcyclus van de buurt. Een gezellig en geanimeerd treffen, waarbij de wijngaardeniers met trots hun unieke product aanbieden en klaar staan om bezoekers te informeren over het wel en wee van dit bijzondere buurtproject.
Voor belangstellenden die nog niet bekend zijn met de wijngaard: de Klingelberg is gelegen in het verlengde van de Hoogstedelaan bij de Hoogstedehof.
De wijngaardeniers van de Klingelberg heten u graag welkom op 15 september!

KOM MEE DANSEN!

Corinne Rossieau woont met haar man sinds negen maanden met bijzonder veel plezier in Heijenoord. Tot die tijd hadden ze een huis in Amsterdam, maar vonden het daar te druk worden. Graag wilden ze naar het oosten van het land verhuizen en bij een wandeling met vrienden uit Oosterbeek kwamen ze toevalligerwijs in Arnhem-West terecht. Toen was de keus snel gemaakt.

Corinne Rossieau
Jazzballet, salsa, tango,etc...

In februari las Corinne een oproep van Marijke Tobé op Nextdoor om deel te nemen aan een dansproject op het Dorp voor mensen met en zonder beperking. Corinne heeft haar hele leven al gedanst. Ze heeft aan jazzballet gedaan, maar ook aan salsa, tango, en noem maar op. De oproep van Marijke triggerde haar omdat het vrije dansen haar erg aansprak, maar ook omdat ze als nieuwe bewoner graag meer mensen in de wijk wil leren kennen.

Nu danst ze elke woensdagavond van 19.30 tot 20.30 uur in het KKC, samen met wijkbewoners met en zonder beperking onder leiding van ArtEZ-student Floor van Woensel. ‘Het is heerlijk!’ zegt Corinne. ‘Lekker dansen. Geen vastgelegde pasjes en geen grote spiegels aan de wanden. Je kunt helemaal jezelf zijn en ik voel me er enorm vrij.’ Dat ze samenwerkt met dansers met een beperking is voor Corinne een eye-opener. ‘Een aantal van hen is even oud als mijn dochter. Hoe verschillend kunnen al onze levens zijn.’ Corinne kijkt met veel respect naar alle dansers. ‘Hier raak je je vooroordelen wel kwijt hoor.’ Ze noemt als voorbeeld Marga die gebonden is aan haar rolstoel maar gewoon psychologie heeft gestudeerd. ‘Maar ook bijvoorbeeld het leren omgaan met mensen met een hersenletsel vind ik verrijkend.’

De dansgroep gaat in april optreden, het betreft de eindproductie van Floor. Alle dansers uit de wijk worden gekoppeld aan een dansstudenten van ArtEZ. Tijdens de komende editie KUNSTMETMEKAAR, die zal plaatsvinden in februari, zullen alvast 12 minuten van de voorstelling te zien zijn. Een soort trailer dus.

Corinne roept graag wijkbewoners op om mee te komen dansen. Danservaring is niet nodig en de activiteit is volstrekt laagdrempelig. Er zijn geen kosten aan deelname verbonden. Opgeven kan via Floor: f.vanwoensel@student.artez.nl of via Marijke Tobé: marijke.tobe.kousbroek@siza.nl Graag tot op de dansvloer!

AH

foto's: Peter van der Graaf

AIRBORNEHERDENKING ARNHEM-WEST
75 jaar Slag om Arnhem

Programma 20 september 2019

Airborne-wijkexcursie 13.30 uur
Battle Field Guide Wybo Boersma neemt u mee de wijk in en vertelt u alle wetenswaardigheden over het strijdverloop. De start is bij 't Huukske. De wandeling duurt ongeveer een uur, aansluitend kunt u de herdenking bijwonen. Deelname is gratis. U hoeft zich niet aan te melden.

Herdenking 15.00 uur Monument Nassauplein
Leerlingen van het Montessori College houden een voordracht. Verschillende mensen leggen een krans, onder wie de wethouder. De West Arnhemsche Muziekvereeniging verzorgt de muziek, met een gastoptreden van een doedelzakspeler. Wijkbewoners zijn uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn en worden in de gelegenheid gesteld om bloemen te leggen.

Rond 16.00 uur zal er een historisch vliegtuig overvliegen.

Herinneringsmaaltijd
Voor wijkbewoners van alle leeftijden is er direct na de herdenking op het Nassauplein gelegenheid om in 't Huukske met elkaar na te praten over de herdenking en de betekenis hiervan voor de wijk. Er wordt een kop soep en een broodje geserveerd. Als u daarbij wil zijn kunt zich opgeven, via airbornelombok@gmail.com

COMITÉ AIRBORNE HERDENKING ARNHEM-WEST

GESPOT IN ARNHEM-WEST

DOOR ANNE LUCHIES

'Op een avondwandeling langs het Elisabeth Gasthuis kun je bijna niet voorbij aan bijgevoegde tekst over 75 jaar bevrijding'.

Ook iets gespot in de wijk?
Stuur het naar
wijkkrant@arnhemwest.nl

advertenties

Dé Praktijk voor oefentherapie

- Houdingverbetering: scoliose, kyfose of lordose
- Rug-, nek-, schouder- en armklachten
- Bekken- en zwangerschapsklachten
- Chronische klachten
- Activering van ouderen

Afspraak maken?
06-14477578
Ook zonder verwijzing!

Mensendieck Arnhem
Oefentherapie
Peter Koen

Jachthoornlaan 1A,
(het Dorp) Arnhem
info@mensendieck-arnhem.nl
www.mensendieck-arnhem.nl

KINDERPAGINA VAN ARNHEM-WEST

Theatergroep Koppig

Gezocht: kinderen tussen de 7 en 13 jaar die het leuk vinden om op het podium te staan.

Vind jij het leuk om te dansen, te zingen, te schrijven of om muziek te maken?
Geef je dan op voor de repetities van Theatergroep Koppig. De Theatergroep is op zoek naar kinderen met allerlei talenten. Ook naar kinderen die graag achter de schermen willen meewerken.

Op 18 september start Theatergroep Koppig in 't Huukske met de repetities voor een nieuwe musical. Het bijzondere van deze theatergroep is dat het een musical inclusiegroep is. Dit betekent dat alle kinderen welkom zijn om mee te doen: kinderen met en zonder beperking. Op deze manier leer je snel nieuwe kinderen kennen en leer je ook om elkaar te helpen op het podium.

De twee docenten Marije Tangelder (theater) en Bram Derksen (muziek) zorgen er altijd voor dat er voor iedereen een passende rol is. Ze kijken naar jouw kwaliteit: je mag doen waar je zelf goed in bent. Ook zorgen ze ervoor dat de repetities altijd voor iedereen toegankelijk zijn.

Marije en Bram hebben al een keer eerder samen een musical gemaakt voor Theatergroep Koppig. Dat was toen zo'n succes dat ze graag nog een keer een muziektheaterstuk willen maken. Het bijzondere van dit jaar is dat Marije en Bram samen met de kinderen een eigen script gaan schrijven. Het wordt dus echt een uniek theaterstuk met unieke liedjes en teksten.

Marije: "Het leukste is om een passende rol voor iedereen te vinden. Vorige keer was er een meisje dat niet zo goed was in het onthouden van tekst, maar juist heel goed met dans. We hebben voor haar een scène gemaakt waarin ze alleen maar hoefde te dansen. Dat was zo mooi om te zien!"

Bram: "Je hoeft echt geen speciaal talent te hebben om je aan te melden. Je moet enthousiast zijn en zin hebben om mee te werken aan de voorstelling. Dan helpen wij je wel met het schrijven van tekst en het maken van muziek"

De repetities zijn het hele jaar door (40 lessen in totaal) en in juni worden twee voorstellingen gegeven op een locatie die past bij het thema. Voor een mooi decor en voor mooie kostuums wordt ook gezorgd. De groep bestaat uit 15 tot 20 kinderen van de Heijenoordschool, de ASV, de Pieter Brueghelschool en Het Prisma.

Enthousiast geworden? Geef je op via: theaterkoppig@gmail.com of kom gewoon langs op woensdag 18 september. Vind je het een beetje spannend of weet je nog niet zeker of het iets voor jou is? De eerste weken zijn vrijblijvend, dus je kunt gewoon komen kijken en meedoen.

Wat: repetities musical
Waar: 't Huukske
Wanneer: woensdagmiddag van 16.00 tot 17.30 uur (pauze met limonade)
Start: 18 september
Kosten: 180 euro voor 40 lessen (betalen in termijnen is een optie)

Marije en Bram voor 't Huukse.

"Wij hebben er zin in!"

Waar in de wijk?

De vorige twee zoekplaatjes waren blijkbaar te moeilijk (oplossingen: het bruggetje in Mariëndaal en de Sofiastraat in Lombok) We hebben helaas geen enkel juist antwoord binnengekregen. Wat jammer! We kunnen dit keer dus ook geen Arnhem-West T-shirt weggeven.

We maken het iets makkelijker deze keer. Het is iets ouds en ook iets nieuws. Wat is dit? Weet jij het? Stuur het juiste antwoord naar: redactie@arnhemwest.nl.
Doe dit voor 23 oktober en maak kans op een supercool Arnhem-West T-shirt (en een foto van jezelf in de volgende wijkkrant!)

foto's: Nienke Jongsma

Klankbordgroep & Ontwikkelingen rond Het Dorp-Siza

Wat een toestand was dat ineens. Er was een vergunning afgegeven voor een bouwplaatsinrichting voor het Ecovat bij Het Dorp, zonder dat was nagedacht over een goede route voor het vrachtverkeer. Er waren twee mogelijkheden: eentje door een smalle straat met woonhuizen en spelende kinderen op straat, de andere langs een basisschool en speeltuin. Beide een slecht idee.

Gelukkig kunnen we in Nederland bezwaar maken en dit deden wij ook massaal. Een door mij geschreven bezwaarschrift werd middels een machtiging door 72 mensen mede ondertekend. Door twee andere buurtbewoners werd een voorziening bij de rechter aangevraagd. Een serieuze maatregel voor een serieuze zaak. Naast deze drie initiatieven hadden meer mensen bezwaar aangetekend. Verontwaardiging over de slechte communicatie van Siza voerde de boventoon. Sommige buren zagen de komst van het Ecovat als iets positiefs, anderen waren bezorgd over dit enigszins experimentele bouwwerk. Iedereen was er wel over eens dat al die vrachtwagens niet over de Tra of de Hertshoornstraat konden rijden.

Siza was verrast door de massale weerstand vanuit de buurt. Om de gemoederen te sussen en de buurt goed in te lichten organiseerden ze een informatieavond. Of deze liep zoals verwacht weet ik niet zeker. Van alle informatie waar Siza over wilde communiceren, was de komst van het Ecovat toch het hoofdonderwerp. De emoties liepen soms hoog op. Een positief geluid was dat Siza op een meer regelmatige basis met de buurt in contact wil komen. Al pratend met enkele aanwezigen werd de mogelijkheid geboden om een klankborgroep op te richten.

En zo werd er een klankborgroep gevormd door Gerda Lubberts, David Heikens, Frans Westdorp en mij. Twee weken later, op maandag 8 juli, was de eerste bijeenkomst met Siza. Eerst om de rollen en afspraken helder te krijgen: de klankbordgroep vertegenwoordigt de buurt niet. De groep bestaat slechts uit enkele buurtbewoners met wie Siza kan klankborden. Contact onderhouden met de buurt blijft een verantwoordelijkheid van Siza zelf.

Toen de rollen duidelijk waren, kon inhoudelijk worden gesproken. Al snel werd duidelijk dat de komst van het Ecovat nog geen gelopen race was. Het bestuur van Siza moest nog een definitief akkoord geven op basis van nieuwe haalbaarheidsstudies. Dit was natuurlijk een zeer interessante ontwikkeling waarvan we de uitkomst in de krant hebben kunnen lezen. Siza heeft besloten geen Ecovat te bouwen. Dit betekent geen 1000 vrachtwagens door de wijk. Alle fakkels en hooivorken kunnen voorlopig weer de schuur in.

Maar hoe nu verder? Ondanks het feit dat het Ecovat van de baan is, gaat Het Dorp wel op de schop. Reden genoeg om als goede buren regelmatig met elkaar (Siza en buurtbewoners) te praten over wat er allemaal gaat gebeuren. De klankborgroep blijft voorlopig bestaan en zal met Siza contact houden. Siza moet echter ook via andere kanalen communiceren met hun buren. Op www.siza.nl/hetdorpvernieuwt staat een beetje informatie. Maar er staat ook een e-mailadres waarnaar vragen gestuurd kunnen worden of informatie opgevraagd kan worden.

Mocht je na het lezen van dit stukje interesse hebben om ook deel te nemen aan de klankborgroep ben je van harte uitgenodigd om mij een mail te sturen. Dit kan naar bernd.nijhuis@gmail.com.

BERND NIJHUIS.

foto: Peter van der Graaf

Na de bijeenkomst bij de voorzieningenrechter inzake gemeentebesluit bouwplaats Ecovat, verlaten een aantal Heijenoorders het Paleis van Jusitie... en ze hebben gelijk gekregen.

Duurzame ZONDAG

29 sept.
DUURZAME ZONDAG
11.00-17.00 uur.
't Huukske

Op 29 september 2019 is er weer de jaarlijkse Duurzame Zondag. Deze middag wordt georganiseerd door buurtinitiatief GroenWest en vindt plaats in buurthuis 't Huukske. Ook dit jaar hebben we weer een interessant programma in elkaar gezet. Kom alles te weten over de projecten en de ontwikkelingen die in onze wijk zullen plaatsvinden, en raak geïnspireerd om mee te doen!

Workshops

10:00-12:00 Klimaatcarrousel
Fiets door Lombok, Heijenoord, Hoogstede en Klingelbeek langs huizen waar al het een en ander aan verduurzaming is gedaan.

12:00-16:00 XieXie kinderatelier (doorlopend)
Maak van restmaterialen de mooiste kunstwerken en je eigen speelgoed.

12:00-13:30 Workshop School van de Toekomst: hoe komen de Heijenoordschool en de ASV er in 2024 uit te zien?
Niet alleen huizen moeten verduurzaamd worden, ook publieke gebouwen zoals scholen staan voor deze uitdaging. Ook de Heijenoordschool en de ASV komen aan de buurt. Hoe zouden deze scholen er in de toekomst uit kunnen zien? Graag willen we weten waar de buurt behoefte aan heeft.

13:30-15:00 Workshop Elektrisch Deelvervoer
Wil je samen met jouw buren een elektrische auto delen? Wij zochten het één en ander uit en leggen de mogelijkheden aan je voor. Hierover gaan we in gesprek. Je kunt zelf een keuze maken uit de verschillende modellen.

15:00-16:00 Delen onderzoeksresultaten: hoe breng ik mijn huis naar label B?
GroenWest heeft onderzoek laten verrichten naar hoe huizen in Heijenoord gerenoveerd kunnen worden naar label B. Tijdens deze sessie delen we de onderzoeksresultaten met jullie.

Doorlopend programma

11:00-17:00 Wijk van de Toekomst
GroenWest gaat als Wijk van de Toekomst met procesbegeleiding aan de gang om te kijken welke kansen wijkbewoners kunnen en willen oppakken in de verduurzaming van ons mooie stadsdeel. Denk hierbij aan het op termijn gasloos worden en hoe dit er voor onze wijken specifiek uit kan zien. Dit project loopt tot maart 2021. Nieuwsgierig? Kom langs en vraag ons het hemd van het lijf!

11:00-17:00 Plannen Gemeente
Mensen van de Gemeente Arnhem zijn aanwezig en ontvouwen de plannen voor Arnhem West.

Van te voren aanmelden voor de workshops is niet verplicht maar wel fijn: info@groenwestarnhem.nl.

GROEN, GROENER, GROENST.

Meer groene daken in
een terugblik

In Arnhem-West woon je in het groen, veel eengezinshuizen hebben tuinen voor en achter en parken omringen onze wijk.

Wat we soms even vergeten is dat de stedelijke ruimte voor een groot deel bestaat uit verharde oppervlakken. De rijweg is geasfalteerd of bestraat, op de trottoirs liggen stoeptegels en op terrassen en opritten zien we veelal klinkers. Op het dak en op de schuur hebben we dakpannen of bitumen. Al deze grote oppervlakken zorgen ervoor dat het water snel wegstroomt. Bij hoosbuien veranderen de straten in snelstromende rivieren, lager gelegen tuinen, kelders en zelfs woonkamers komen blank te staan. In droge periodes zoals de zomers van 2018 en '19 zorgden deze harde oppervlakken voor hittestress. De temperaturen konden soms wel oplopen tot 60 graden.
Gelukkig wordt Arnhem-West steeds groener. Dankzij de duurzame zondag en actie 'Meer Groene Daken' van Joke Hofstee zijn sinds november 2018 twintig nieuwe groene daken gerealiseerd, goed voor 6.000 liter extra waterbuffering en plaatselijk significante afname van hittestress.

Dat die nieuwe groendak-eigenaren in de wijk trots en blij zijn, laat zich raden. Unaniem zijn de eigenaren enthousiast over het effect:

- Wat lelijk was, is ineens mooi. Het zachte sedumbedje oogt vriendelijk met zijn bonte schakeringen van groen, geel, roze en rood.
- Er is ineens allerlei leven op het dakje en je hoort gezoem. Het stikt er van allerhande insecten, bijen en vlinders.
- De ruimtes onder het sedumdak warmen veel minder op, onze keuken en bijkeuken waren deze zomer koel en afgelopen winter minder koud.
- De aanleg van het sedumdak was niet echt moeilijk, we konden het zelf.

Het sedumdakje werkt als een spons, het water wordt vastgehouden en er vindt verdamping plaats. Verdamping zorgt voor verkoeling en dus voor een gezonder leefklimaat. Opname van water vermindert de belasting van het riool en helpt de wateroverlast op straat en in huis tegengaan.

OPROEP Klimaat-carrousel

Tijdens de duurzame zondag organiseren we samen met de werkgroep KlingelKlimaat uit Hoogstede/ Klingelbeek van 10:00 tot 12:00 een 'Klimaatcarrousel' door de wijk. Tijdens deze fietstocht kun je bij verschillende buren kijken hoe zij hun huis, dak of tuin hebben verduurzaamd. Wij zoeken nog wijkbewoners die hun huis willen openstellen en iets willen vertellen over hun acties.
Ben jij in of rond je huis al lekker aan de gang geweest en wil je het resultaat 29 september laten zien aan de buurt? Meld je dan aan via info@groenwestarnhem.nl voor de klimaatcarrousel.

Arnhem-West

Hoewel een schuurdak vaak niet groot is, draagt het vergroenen ervan bij aan het verminderen van de wateroverlast en hittestress. Zelfs als het om enkele vierkante meters gaat, zoals bijvoorbeeld op de Utrechtse bushokjes.

Nog even speurend naar informatie op www.meergroenedaken.nl zie ik dat we ongeveer alles kunnen afvinken. Wat betreft het punt 'duurzaamheid', gaat het dak nu langer mee, want het heeft minder te lijden van hitte en droogte.

We vinden allemaal dat het er prachtig uitziet. Voor vragen over een voordelige gezamenlijke inkoop kunt u contact opnemen met Joke Hofstee via info@meergroenedaken.nl.

We spelen met de gedachte in het voorjaar een wandeling langs alle sedumdaken te maken. Nu zijn het er twintig en straks wie weet hoeveel meer.

JJ

Zeventig jaar Trolleybus in Arnhem

Wijkbewoner Bert Companjen is gek van trolleybussen. Van 2001 tot aan zijn pensioen in 2015 was hij fulltime buschauffeur en zat hij vaak achter het stuur van zo'n trolley. Omdat hij vermoedt dat er in Arnhem-West meer mensen geïnteresseerd zijn in dit op-en-top Arnhemse vervoermiddel wil hij ons graag wat informatie verschaffen, omdat het precies 70 jaar geleden is dat de eerste trolleybus in Arnhem ging rijden.

Arnhem was sinds 1911 een echte tramstad, maar toen in 1944 de tramremise aan de Westervoortsedijk werd gebombardeerd sneuvelden er heel wat voertuigen. Het gemeentebestuur koos na de oorlog niet opnieuw voor de tram, maar voor de trolleybus. Deze bussen reden net als de tram op elektrische voeding van een bovenleiding, maar zonder rails. Ze werden gekocht in Engeland. Op 5 september 1949 reed de eerste trolleybus door Arnhem. Toen in de jaren '60 er steeds meer auto's kwamen en het verkeer regelmatig vastliep, rees de vraag of de trolleybus, die gekoppeld was aan een bepaalde route, nog wel handig was, maar de Arnhemmers wilden geen dieselbussen.

Het probleem van het vastlopende verkeer werd deels opgelost door vrije busbanen. In de jaren '70 kwamen er nieuwe trolley's waarbij de elektro-motor vervangen kon worden door een dieselmotor voor het geval dat de trolley afgeschaft zou worden. De enige bus met zo'n motor die ook daadwerkelijk is gaan rijden is de Broodbus, die voor 30.000 gulden werd beschilderd door Herman Brood. Deze bus wordt momenteel helemaal opgeknapt en zal binnenkort weer gaan rijden. Arnhem kreeg ondertussen steeds meer nieuwe wijken. Elderveld en De Laar-West kregen in 1984 een trolleylijn. Later volgden Rijkerswoerd en De Laar-Oost. In de toekomst zal waarschijnlijk de Trolley 2.0 in gebruik worden genomen. Deze bussen kunnen minstens tien kilometer zonder bovenleiding rijden.

De 70-jarige herdenking van de eerste trolleybus in Arnhem was op 5 september, maar er vinden in dit kader nog meer activiteiten plaats. Op zaterdag 14 september van 11.00 tot 16.00 uur houdt Connexxion open dag in de remise aan de Westervoortsedijk 4. Er zijn dan zowel oude modellen te zien als de allernieuwste Trolley 2.0.
In de Rozet is vanaf 5 september een fototentoonstelling te zien rond de Arnhemse trolleybussen.

Vrijdag 4 oktober organiseert de Nederlandse Trolleybus Vereniging een informatieavond in zaal Voorhof aan de Kastanjelaan 22-E tegen een lage toegangsprijs.

Wie geïnteresseerd is kan natuurlijk ook gewoon contact opnemen met Bert. Die is namelijk voorzitter van Nederlandse Trolleybus Vereniging én secretaris van de Stichting Trolleymaterieel Arnhem. Voor meer informatie en conctactgegevens, zie www.trolleyclub.nl en www.stroma.nl

AH

Repaircafé gerepareerd!?

In 2012 kwam iemand met een kapotte mixer bij het Repaircafé in 't Huukske. Het ding was sinds de aanschaf nauwelijks gebruikt. Met kunst- en vliegwerk werd het ding gerepareerd. In 2019 klopt dat apparaat dankzij die reparatie nog steeds slagroom en dus is het niet bij de Sita beland of erger... in de vuilnisbak. Dat geldt waarschijnlijk voor meer gerepareerde materialen uit die tijd. De vraag naar herstelwerkzaamheden was heel divers: van spijkerbroek tot raceauto en van koffiezetapparaat tot antieke weegschaal, stofzuiger en fietsverlichting.

In het kader van de duurzaamheid wordt het hoog tijd om dit initiatief nieuw leven in te blazen en dat lijkt te lukken! We hebben in onze wijken diverse mensen gevonden die van alles kunnen repareren. Ook vanuit andere Repaircafés is er animo om zich voor reparaties in 't Huukske in te zetten. De eerste reparatiedatum is op zaterdag 21 september, daarna op 14 december en in 2020 zijn de data ook al gepland: 21 maart en 20 juni. Steeds van 11.00 tot 13.30 uur.

Haal dus die deken met een rafelrandje uit de kast of bedenk voordat je die mooie maar kapotte lamp vervangt of het exemplaar hersteld kan worden. Misschien helpt een onderdeel uit een 3D-printer je uit de brand! Kijk eens rond in huis wat een opknapbeurt kan gebruiken en kom er op 21 september tussen 11.00 en 13.30 uur mee langs in 't Huukske aan de Mauritsstraat 22. Je doet er jezelf en ons een plezier mee, we leren wat van elkaar en we redden ook nog waardevolle spullen van de Suez of verbrandingsoven!

Als het lukt je ding gerepareerd te krijgen, levert dat mooie winst op, maar je kent vast de uitspraak 'garantie tot bij de deur'. Wat voor ons geldt: plezier in reparatie in Repaircafé 't Huukske is nu al gegarandeerd!

Graag tot dan!

Het organiserend team:
Jan Lamboo, Ans Meijnders en Maria Pompe

Zingen in 't Huukske

Vanaf maandag 9 september om half 4 is er zingen in 't Huukske "zin(g) In zingen zing dan mee". Ook al kun je het niet en zit je stem overal tussenin, dat maakt niet uit. Je eigen instrument gebruiken, daar gaat het om. Gewoon om plezier in zingen te krijgen/hebben. Dus trek je stoute schoenen aan en wees welkom!

De geschiedenis van Lombok en Heijenoord

Op zondag 27 oktober organiseert de Historische Vereniging Prodesse Conamur in samenwerking met de Historische Kring Elden in buurthuis 't Huukske een middag waarin de geschiedenis van Lombok/ Heijenoord centraal staat.

Er worden lezingen gehouden en er zijn rondleidingen door de buurt onder leiding van deskundige gidsen. Verder is er een tentoonstelling van oude ansichten en foto's van de wijk.

Onder het genot van een gratis kopje koffie kunnen de bezoekers elkaar ontmoeten, herinneringen uitwisselen en bijpraten.

Reserveer de datum en houd de facebookpagina van Arnhem-West in de gaten, want daarop zal te zijner tijd het volledige programma worden gepubliceerd.

Royal Cinema

6 september draaien we de film **Girl**: Lara, een 15-jarig meisje is geboren in het lichaam van een jongen en wil niets liever dan ballerina worden.
11 oktober, 8 november en 6 december: zijn nog een verrassing!

De films beginnen om 20.15 uur, entree €3.-

FRED MENSINK

Aannemersbedrijf

Machinale timmerwerkplaats
ramen • deuren • kozijnen

L.J. Costerstraat 3a, 6827 AR Arnhem
tel. 026 - 361 33 55 - www.fredmensink.nl

YOGA
dichtbijhuis

yogales voor beginners
iedere maandagochtend
en donderdagavond
't Huukske, Mauritsstraat 22

www.yogadichtbijhuis.nl

- Onderwijs-, Ambtenaren- en Arbeidsrecht
- Mediation
- Interim

Rechtspraktijk Vloet

mr. Maria J.M. Vloet

Klingelbeekseweg 4
6812 DG Arnhem
T (026) 84 84 262
M (06) 49 84 07 10
contact@mariavloet.nl
www.rechtspraktijkvloet.nl

de klingelbeek
PRAKTIJK

Osteopathie voor baby's, kinderen en volwassenen
Maurits de Groot DO-MRO
Niek Looijschelder DO-MRO

Integrale Massage
Carin Nijland

Coaching/Amanae/ Emotioneel lichaamswerk
Cas Gebbink

EFT Relatietherapie/ fam. opstellingen/coaching
Annemarie Oerlemans

Klingelbeekseweg 90 • 6812 DJ Arnhem • 026 8443498
www.praktijkdeklingelbeek.nl • Info@praktijkdeklingelbeek.nl

GENOEG VAN GOED GENOEG?
Achter de Praxis Amsterdamseweg!

AutoSnelserviceArnhem

Amsterdamseweg 121 • 6814 GC Arnhem • 026-4439000
Open maandag t/m vrijdag van 08:00 tot 17:00 uur
www.autosnelservice-arnhem.nl

SPAR

Spar van Gorkum
Oranjestraat 33
6812 CK Arnhem
telefoon (026)4433897

SPAR WAT JE DICHTBIJ HAALT, IS LEKKER...

VONK TOTAAL

tabak • snoep • tijdschriften • drogisterij • geneesmiddelen • bloemen en planten • wenskaarten • OV-oplaadpunt • annonieme OV-kaart • boeken • fotokopiëren en printen scherpe prijzen • banners • scannen • faxen • kantoorartikelen • inbinden • snijden • plastificeren • krasloten • gsm-kaarten • bedrukken van t-shirts muismatjes slippers bekers etc • potgrond • stomerij • schoenmakerij • UPS Access Point • KIALA-punt • foto-direct-klaar • afhaalpunt BENU apotheek Musis • tapijtreiniger huren • usb-sticks • sd-cards • inkt-cartridges HP Canon Epson Brother + imitatie • kado-artikelen • kerstbomen • ballonnen en slingers • speelgoed • staatsloten • gekleurd papier • fournituren • dmc-garen • batterijen • lotto

en nog veel meer...

Open:
ma, di, do, vr 8.00 - 18.00 uur
zat 8.00 - 16.00 uur
woe gesloten

AED
Defibrilator aanwezig

Oranjestraat 74, 026 445 00 57
www.vonktotaal.nl info@vonktotaal.nl